

Kiwi

DE KIWI (*ACTINIDIA CHINENSIS*
EN ANDERE SOORTEN) HIER
'CHINESE KRUISBES'
GENOEMD, IS EEN STERK
GROEIENDE KLIMPLANT.

Herkomst

Uit wilde kiwiplanten hebben Nieuw Zeelandse fruitkwekers groot vruchtige rassen geselecteerd. De kiwi groeit van nature en ook gecultiveerd het best in warme en gematigde klimaat regionen. In regio waar de druif rijpt zal de kiwi ook kunnen voldoen maar doordat de vruchten laat rijpen zullen deze door vroege herfstnachtvorsten kunnen bevriezen.

Kiwi-bloemen

Teelt en opkweek

De kiwi is tweehuizig, wat zeggen wil dat de plant om vrucht te kunnen zetten meerdere planten benodigd om te kunnen bestuiven. De ene plant heeft manlijke bloemen en de andere vrouwlijke bloemen. Nu zijn er planten op de markt die beide soorten bloemen dragen en daardoor geen bestuiver nodig hebben.

Plant altijd meerdere kiwi's (verschillende rassen die elkaar bestuiven) bijeen voor bestuiving om tot voldoende vruchtzetting te komen.

Kiwi benodigd bij het planten ondersteuning van een raamwerk of dergelijke constructie. Geplant wordt van de herfst tot het vroege voorjaar, bij planten in een pot kan het hele jaar geplant worden. De plant wordt op zo'n 30 cm hoogte boven de bodem teruggesnoeid.

Het eerste en eventueel het tweede groeijaar wordt de hoofdscheut zo aan de paal, pergola of tonkinstok bevestigd dat deze zich niet rond deze stok kan draaien. Aan deze hoofdscheut zullen nu diverse zijscheuten ontstaan die aan draden worden bevestigd. Deze draden (of stokken) komen zo'n 30 – 50 cm uiteen, andere scheuten worden verwijderd. Als deze zijscheuten zo'n kleine meter lang zijn worden deze getopt om de uitloop van scheutjes aan deze zijscheuten te bevorderen. Deze scheutjes worden op 5 bladeren getopt. Onregelmatig en teveel groeiende scheutjes worden geheel verwijderd.

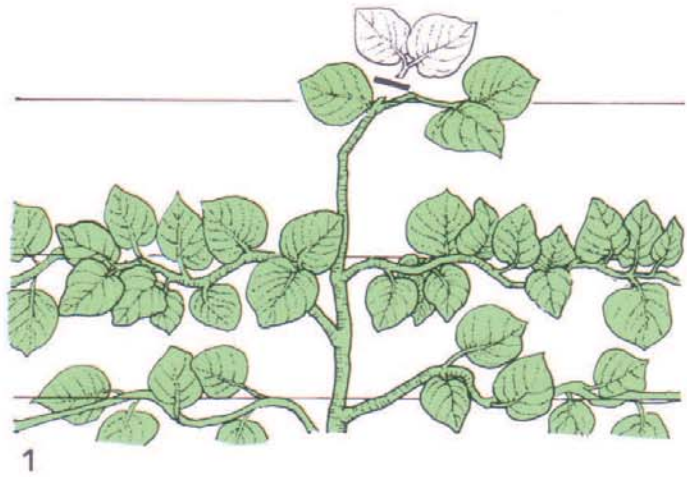
In het algemeen zal de kiwi bij goede bestuiving in het derde jaar na het planten vruchten beginnen te dragen.

Doordat de kiwi erg sterk groeit zal de groei in toom gehouden moeten worden, ook al om de vruchten voldoende belichting te laten krijgen. Alle scheuten die vrucht dragen zullen op 6 – 7 bladeren na de vruchten moeten worden ingekort. Scheuten die geen vrucht dragen worden op 5 bladeren ingekort. Teveel scheuten die wij niet nodig hebben worden geheel verwijderd. Doe dit meermaals.

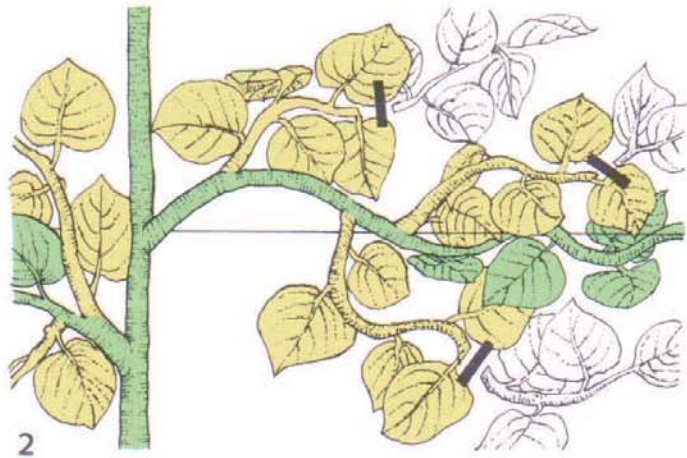

Commerciële kiwiplantage

- 1 - *In de eerste tweejaar wordt de stam recht omhoog opgekweekt. In de lente wanneer de stam tot boven de gewenste hoogte is uitgegroeid wordt de top van de stam getopt. Zo kunnen de andere scheuten zich beter ontwikkelen.*

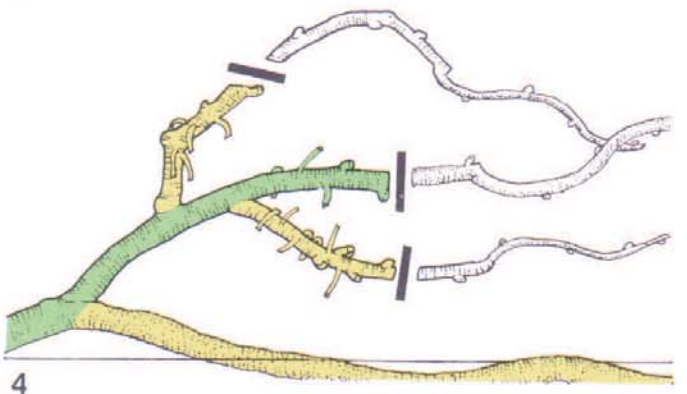
- 2 - *De zijscheuten worden horizontaal geleid tot de gewenste lengte en de daaraan groeiende scheutjes worden getopt op vijf bladeren. Hier aan kan zich nu vruchthout vormen.*

- 3 - *Vanaf het derde jaar zal de plant vrucht beginnen te dragen. De vrucht dragende zijscheuten worden op 6 bladeren na de laatste vrucht getopt.*

- 4 - *Vanaf het derde jaar worden de zijscheutjes teruggesnoeid op twee bladeren na de plaats waar de laatste vruchten zaten. Bij oudere planten wordt de zijscheut op enkele knoppen teruggesnoeid (op tekening 4 het middelste balkje).*

In de wintermaanden wordt de plant verder behandeld. Alle sterk groeiende scheuten die vrucht hebben gedragen worden teruggesnoeid tot op twee ogen, van waaruit die scheut zich uit de zij-scheut ontspringt.

Bij de opkweek aan een pergola zal de hoofdstam zonder zijscheuten worden opgekweekt tot de horizontale liggers. Pas op die hoogte worden de zijscheuten toegestaan om te laten groeien. Zij-scheuten worden hier aan horizontale liggers bevestigd waarna de vruchtscheuten dan naar beneden hangen.

Rassen

Van de kiwi zijn de laatste jaren vele rassen geselecteerd, hierna zullen wij van meerdere rassen vermelden en eventueel een korte beschrijving geven.

***Actinidia arguta* 'Issai'** (Mini-Kiwi)
Eenhuizig.

***Actinidia arguta* 'Kiwibes'**
Stamt van origine recent uit België.
De plant groeit snel. De vruchten worden zo groot als een druif.

***Actinidia arguta* 'Weiki'** (Bayern-Kiwi)
Eenhuizig.

Actinidia chinensis
Deze originele kiwi's hebben een vrij gladde schil. Zij komen van oorsprong veel voor aan de bosranden van de Yangtse-vallei. Reeds 1200 jaar geleden hebben de Chinezen de vruchten al geconsumeerd.

***Actinidia chinensis* 'Hongyang'**

***Actinidia chinensis* 'Kosen'**

***Actinidia chinensis* 'Kuimi'**

***Actinidia chinensis* 'Lushanxiang'**

***Actinidia chinensis* 'Rainbow Red'**

***Actinidia chinensis* 'Sanuki Gold'**

***Actinidia chinensis* 'Yellow Queen'**

***Actinidia chinensis* 'Zepri Gold'**
De vruchten hebben een gladde schil en zijn zoet van smaak.

***Actinidia deliciosa* 'Abott'**

Tweehuizig vrouwelijk.

Is in 1920 ontdekt en in 1930 geïntroduceerd. De matig grote vruchten zijn bruin van kleur en hebben zachte en lange haartjes. Het lichtgroene vruchtvlees is goed van smaak.

***Actinidia deliciosa* 'Allison'**

Tweehuizig vrouwelijk.

Is in Nieuw Zeeland geselecteerd. De vruchten rijpen vroeg.

***Actinidia deliciosa* 'Atlas'**

Tweehuizig mannelijke.

***Actinidia deliciosa* 'Autari'**

Tweehuizig mannelijke.

***Actinidia deliciosa* 'Boskoop'**

Eenhuizig.

***Actinidia deliciosa* 'Bruno'**

Tweehuizig vrouwelijke.

Is in 1920 ontdekt en in de 30^e jaren geïntroduceerd. De vruchten zijn donkerbruin van kleur en zijn dicht behaard met korte wat borstelige haartjes. Het lichtgroen gekleurde vruchtvlees is goed van smaak.

***Actinidia deliciosa* 'Green Light'**

Tweehuizig vrouwelijke.

Is in Italië geselecteerd. Rijpt bijzonder vroeg.

***Actinidia deliciosa* 'Hayward'**

Tweehuizig vrouwelijke.

Is in 1920 in de U.S.A. ontdekt en in 1930 geïntroduceerd. Synoniemnaam 'Chico'.

De vruchten worden lang-ovaal van vorm en zijn bruin behaard. Het vruchtvlees is smakelijk en van goede kwaliteit. De meeste geïmporteerde vruchten uit Nieuw Zeeland zijn van dit ras.

***Actinidia deliciosa* 'Jenny'**

Eenhuizig.

***Actinidia deliciosa* 'Malus'**

Tweehuizig mannelijke.

***Actinidia deliciosa* 'Matua'**

Tweehuizig mannelijke.

***Actinidia deliciosa* ‘Monty’**

Tweehuizig vrouwelijke.

Is in 1950 ontdekt en in 1957 geïntroduceerd.

De vruchten worden middelmatig groot en worden langwerpig en wat hoekig, ze zijn bruin behaard. Het lichtgroene vruchtvlees is smakelijk.

***Actinidia deliciosa* ‘Qinmei’**

Tweehuizig vrouwelijke.

Is in China geselecteerd.

***Actinidia deliciosa* ‘Solo’**

Eenhuizig.

***Actinidia deliciosa* ‘Starella’**

Tweehuizig vrouwelijke.

De plant is erg winterhard.

***Actinidia deliciosa* ‘Tomuri’**

Tweehuizig mannelijke.

***Actinidia deliciosa* ‘Top Star’**

Is in Italië geselecteerd.

Groeit langzamer en vrijwel geen behaarde vruchten.

***Actinidia kolomikta* (Siberische Kiwi, Super-hardy kiwi, Sierkiwi, Kattenkiwi).**

Stamt uit Oost-Siberië

De plant is zeer winterhard, tot -40° .

Hij wordt algemeen gebruikt als sierkiwi.

Verder zijn er nog diverse andere soorten die vaak kruisingen zijn tussen verschillende kiwisoorten.